

Социалистическэ АДЫГЕЙ

ВКП(б)-м и АДЫГЭ ХЭКУ КОМИТЕТЫ И МЫЕКЪОНЭ
ГОРКОМЫ ЫКИ ТРУДЯЩХЭМ ЯДЕПУТАТХЭМ
ЯХЭКУ СОВЕТЫ ЯОРГАН

1945 илээс

Декабрэм

и 30

Тхьаумаф

№ 145 (3931)

Ыласэ ч. 20

ТРАКТОРМЭ ЯГЪЭЦЭКІЭЖЬЫНЫ ИПЛАН ДЭГЪУ ШЪЫПКЪЭУ ЗЭРЭЗЭШОТХЫН

Отечественнэ зоошхор теклоны-
гээр тиеу ухыгъэ зыщыхуыгъэ
лэахъаным тыхэтэу мыгъэ губгъо
лофшэнхэр зэшотхыгъэх. Лыгъэ-
шо зыхэлъ Красная Армием те-
клоныгъэу кыдыхыгъэм кыгъэ
чэфхээ, тикодхозхэм ыки совхоз-
хэм мыгъэ лэжыгъэ бэгъуагъэ
кыахыжыгъэ, колхоз пэрытхэмэ
лэжыгъэ тыным иплан кырагъэ-
хъоу агъэцэклагъ ыки планым
шлокъэу Красная Армием ифонды
хэханэу лэжыгъэр аты.

Ащ фэдэ гъэхъагъэхэр тшыным-
клэ МТС-хэмэ инэу яшлугъэ кэ-
кыагъ. Губгъо лофшэнхэр ипл-
лэм ехъулэу зэшотхыгъэныклэ
ти МТС бэклахэмэ дэгъоу лоф
ашлагъ. Тракторист пчэгъабэмэ
тракторнэ лофшэнхэмкэ илээс
заданиеу ялэр кырагъэхъоу агъэ-
цэклагъ.

1946-рэ илээсым нахь лэжыгъэ
бэгъуагъэ кыахыжыгъэным фэ-
шы, джырэралшлэу тракторхэр
ыки мэкъу-мэщ хозяйственнэ ма-
шинэхэр дэгъу шъыпкыгъэу гъэ-
цэкжыгъэнхэ фэе. Гъатхэм ты-
фэхъазыр шъыпкыгъэу тызэрэпэгъ-
окырым елыгыгъэ, гъэтхэ лэжы-
гъэ хэлъхъанэр зэрэзэшотхыгъэ
ыки лэжыгъэ бэгъуагъэ кызы-
рэтхыжыгъэ.

Джаш фэшлы, МТС-хэм амалэу
ялэхэр икыкыгъэ зыфагъэфедзэ,
бжыхъэ-кымыфэ ремонтым иплан
зэрагъэцэкленым зэкыгъэ кыуачлэу
ялэр рахыллэн фэе. МТС ыки
бригадэ пэрытхэу трактормэ ягъэ-
цэкжыгъэ тэрэзэу зэхэзышагъэ-
хэмэ бжыхъэ-кымыфэ ремонтымкэ
планэу ялэхэр агъэцэклэх. Гушылэм
пае, Дондуковскэ МТС-м трактор-
мэ ягъэцэкжыгъэныклэ кварталнэ
планэу илэр мэфы 5-клэ нахь пасэу
ыгъэцэклагъ. Тэхьутэмыкыбэ
МТС-м итракторнэ бригадэу тов.
Пэшур зибригадирмэ трактори
2 ыгъэцэкжыгъэх. Ящэнэрэ
тракторым игъэцэкжыгъэны еухы
тет. Тракторнэ бригадэу тов. Ацу-
мыжыыр зибригадирмэ трактормэ
ягъэцэкжыгъэныклэ графикэу илэр
егъэцэклэ.

Ахэмэ трактормэ ягъэцэкжы-
гъэныклэ планэу ыки графикэу ялэ-
хэр агъэцэкленхэр кызыхэкырэ,
бжыхъэ-кымыфэ ремонтым трудыр
дэгъоу зэрэзызэхашагъэр, ежэ
МТС-м амалэу илэхэр зэрагъэфед-
эхэрэр ыки трудовой дисципли-
нэрдэгъоу зэрагъэпсыгъэр ары.
Трактористхэм агу етыгъэу ре-
монтымкэ-планэу ялэхэр зэрагъэ-
цэкленым фэбанэх. Ново-Титаров-
скэ районым шыщэу Старо-Мышас-

товскэ МТС-м илофшлэхэмэ ашы-
гъэ обращением илэгъоклэу, джы-
ри нахь дэгъоу лоф ашлэнэу пшъэ-
рылгы зыфахыжыгъэ.

Ау трактормэ ягъэцэкжыгъэныклэ
шыкыгъэ инхэр зилэ МТС-хэр
джыри тилэх. Гушылэм пае, Келер-
месскэ МТС-у тов. Горбачевыр зи-
директорым трактормэ ягъэцэкжы-
гъэныклэ планэу илэр ыгъэцэкла-
гъэп. Джы кызынэсыгъэм зы тра-
ктор гори ыгъэхъазырыгъэп. МТС-м
идиректорэу тов. Горбачевыр
парторганизациеи секретарэу тов.
Егоровырэ трактормэ ягъэцэкжы-
гъэны зэрэзэхашагъэп шыкырэ
амышлэу, мазэрэ егупшысэхэу шы-
сыгъэх. Трактормэ ягъэцэкжыгъэны
зы мазэкыгъэ нахь класэу рагъэжагъэ.

Мы МТС-м лоф шызышлэрэ ре-
монтникхэмэ заданиеу ялэхэр агъэ-
цэклэхэрэп. Аужым лофшлэ кы-
мыкыуалэхэрэп кыахэкыгъэх. Тракто-
рэу агъэцэкжыгъэхэрэми якачест-
вэ дэи.

Ар кызыхэкырэп, МТС-м ируко-
водительхэмэ ремонтнэ лофшлэнхэр
тэрэзэу зэрэзэхашагъэр, трудо-
вой дисциплинэу зэрамыгъэпыта-
гъэр ары. Парторганизациеи сек-
ретарэу тов. Егоровым политикэ-
массовэ лофшлэнэм зырыгъэушъоб-
гъугъэп. Джы кызынэсыгъэми Старо-
Мышастовскэ МТС-м илофшлэ-
хэмэ яобращение лофшлэ коллек-
тивыр тырыгъэгушылагъэп, бесед-
хэр, читкэхэр зэхыщэхэрэп, дэпкы
газети кыдыгъэкырэп. Аужым
избирательнэ законыр МТС-м ило-
фшлэхэмэ аригъашлэрэп.

Мыекъопэ МТС-м изытет ащ
нахь дэи. МТС-м идиректорэу
Иевлевым трактормэ ягъэцэкжы-
гъэны иплалэм ехъулэу зэхыща-
гъэп. Джаш кыыхэкыгъэу декабрэм
и 15-м ехъулэу зы трактор гори
МТС-м ыгъэцэкжыгъэп. Дирек-
торэу Иевлевым тэрэзэу лоф зэ-
римышлагъэр кычымыгъэщыным
фэшлы, государствэр ыгъэпцлэнэу
фежагъэ. Зы трактор горэ ыгъэ-
цэкжыгъэу имылэ нахь мышлэ-
ми, трактори 8 ыгъэцэкжыгъэ-
клэ сведение нэпцыхэр ытыгъэх.

МТС-хэмэ ялофшлэхэр, Старо-
Мышастовскэ МТС-м илофшлэ кол-
лективы ышыгъэ обращением илэ-
гъоклэу, трактормэ ягъэцэкжыгъэ-
ны иплан дэгъу шъыпкыгъэу зэшл-
хыгъэным исоциалистическэ сорев-
нование джыри нахь инэу зыкы-
жыгъэлэт! Машиинэ-тракторнэ
паркыр гъэтхэ лэжыгъэ хэлъхъа-
ным дэгъу шъыпкыгъэу зэрэфыгъэ-
гъэхъазырын! Теклоныгъэклэхэмкэ
СССР-м и Верховнэ Советы ихэ-
дзыны тыпэгъокыны!

Тов. А. Я. Вышинскэр, г-нэу А. Гарриман, г-нэу А. Керр
Бухарест кыуагъэх

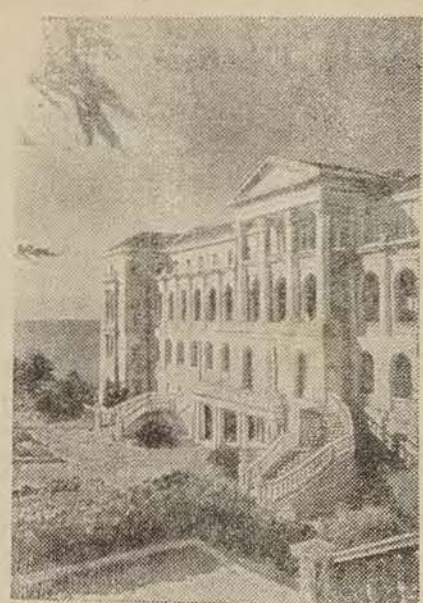
Советскэ Союзым, США-м ыки
Великобританием Іэклиб Къэрал
лофхэмкэ я Министрэхэмэ я Мос-
ковскэ Совещание унашъоу ышы-
гъэм тетэу тыгъуасэ, декабрэм и
28-м Москва дэклихы, СССР-м
Іэклиб Къэраллофхэмкэ и Народнэ
Комиссары и Заместителэу А. Я.
Вышинскэр, США-м и Посолэу

СССР-м шылэ А. Гарриман ыки
Великобританием и Посолэу
А. Керр Бухаресты ежыагъэх.

Ахэмэ адыкыгъоу СССР-м и
Посолэу Румынием шылэ С. И. Кав-
тарадзе ыки Румынием и Посолэу
СССР-м шылэ г-нэу И. Йордан
Бухаресты кыуагъэх. (ТАСС).

Сурэтым итхэр: 1. Советскэ Союзым шэупогы и Героеу гвардии майорэу
Иван Никитович Кожедуб 2. Шломыкы промышленностым и Наркоматы и Со-
чинскэ санаториеу Серго Орджоникидзе ыцлэкы шытым изы корпус.
Е. Пугачевым ыки Ал. Лессэ яфото. (ТАСС-м и Пресклише).

1946-рэ илээсым СССР-м ипищевой промышленности

СССР-м ипищевой промышленности и Народнэ Комиссарэу
тов. В. П. Зотовым беседэу дыралагъэр

СССР-м ипищевой промышлен-
ности 1945-рэ илээсым производ-
ственнэ программэу илагъэр, анахь
мэхъанэ зилэ гъомылапхъэхэмэ
якыдэгъэкыныклэ заданиеу илэм
бэклэ кырыгъэхъоу ыгъэцэклагъ.
Гушылэм пае, 1944-рэ илээсым
шъоушыгъоу кыдагъэкыгъагъэм
нахь, мыгъэ кыдагъэкыгъэр фэ-
дитлукыгъэ нахьыб, кондитерскэ из-
делиехэу ыки спиртэу кыдагъэ-
кыгъэр фэдизрэ ныкыорэкыгъэ на-
хьыб, семчык дагъэу ыки пивэу
кыдагъэкыгъэр процент 30-клэ
нахьыб, анахьыбэу кыдагъэкы-
гъэр папироххэр ары — процент
300-клэ нахьыб.

Анахь мэхъанэ зилэ гъомылап-
хъэ продуктхэмэ якыдэгъэкыны
1946-рэ илээсым бэклэ нахьыбэ
ашлынэу рахъуахыгъэ.

Капитальнэ строительствэм илоф-
кы лофэу ашлагъэр бэ. Мы илээ-
сым кыкылоцы союзнэ предприя-
тиехэу 175-мэ лоф ашлэу рагъэ-
жагъэ ыки республиканскэ пред-
приятиехэу лоф зышлэу зыубла-
гъэр 150-м ехъу.

Шъоушыгъу кызышырэ про-
мышленностым заводи 116-рэ
зыпкыгъэ шырагъэуцожыгъэ, ахэмэ
1945-рэ илээсым дополнителнэу
чыплэ центнер мини 197-рэ пере-
работать ашлын алыкыгъэ. Зыпкы
рагъэуцожыгъэ предприятиехэмэ
анахь завод инэу ахэтхэр: апэрэ
Петровскэр, Шполянскэр, Гниван-
скэр, Ходоровскэр ыки Подолья
зыфалоу Украинэм итыр арых.
Шъоушыгъу кызышырэ анахь
завод инэу Сталиным ыцлэкы шы-
тым лоф ышлэу ригъэжагъэ, ащ
чэц-зымафэм кыкылоцы центнер
мин 20 переработать ешлы. Кир-
гизскэ ыки Казахскэ ССР-хэм
клэхэу шъоушыгъу кызышырэ
заводи 2 ащашыгъэ.

Завод бэклае 1946-рэ илээсым
Украинэм зыпкыгъэ шырагъэуцо-

жышт, ахэмэ Ленинскэр, Октябрь-
скэр, Хмельнскэр, Терновскэр,
Ново-Таволжанскэр ыки нэмыкы-
хэри ашыщых. Къэклорэ илээсым
лофшлэнэр езыгъэжэшт шъоушы-
гъу заводхэмэ зы чэц-зымафэм
кыкылоцы чыплэ центнер мини
176-рэ переработать ашышт.

Тхьурэ-дагъэрэ кыдэзыгъэкы-
рэ промышленностым Воронежскэ
ыки Ростовскэ гидрозаводхэр,
Одесскэ ыки Молдавскэ маслоза-
водхэр зыпкыгъэ ашырагъэуцожы-
гъэх. Ереванскэ гидрозавод, Узбек-
скэ ССР-м маслозаводхэу 2 ша-
шыгъэх ыки ахэмэ лоф ашлэу ра-
гъэжагъэ. 1946-рэ илээсым Чим-
байскэ маслозаводыр Узбекиста-
ным шашышт, Днепропетровскэ,
Запорожскэ ыки Полтавскэ мас-
лозаводхэри ашыштых.

Консервхэр кыдэзыгъэкырэ
промышленностым завод 17 лоф
шашлэу шырагъэжагъэ, ахэмэ бан-
кэ миллион 56-рэ кыдагъэкы.
Парфюмернэ промышленностым
синтетическэ кислотхэм я Коломен-
скэ завод шагъэпсынэу рахъуа-
хыгъэ ыки Калужскэ ароматиче-
скэ комбинатым лоф ышлэу ригъэ-
жэшт.

Пищевой промышленностым
иотрасль пстэуми нахь техническэ
оснащение дэгъу яшыкыгъэ. Пи-
щевой предприятиехэу пным зэ-
хикыутагъэхэмэ ачыплэкыгъэ, джырэ
техникаклэм зэкыгъэ гъэхъагъэу
ышыгъэхэмкэ тегъэпсахыгъэу
щыт первокласснэ заводхэр ыки
фабрикхэр гъэпсыжыгъэны фэе.

Заом кытырищэгъэ улагъэхэр
нахь псынклэу зэрагъэхъужыным,
1946-рэ илээсым гъомылапхъэ про-
дукт пстэуми якыдэгъэкыны на-
хьыбэ зэрашыным, пищевой ин-
дустриер джырэ первокласснэ тех-
никэм тетэу гъэпсыгъэ зэрэхъу-
ным пищевой промышленностым
илофшлэхэр фэбанэх. (ТАСС).

Сибири избирательнэ литературэ кыщыдагъэны

НОВОСИБИРСК, декабрэм и
28. (ТАСС). Новосибирскэ област-
ной государственнэ издательствэм
избирательнэ кампанием ехылла-
гъэу бэу тхылыгъэр ыки плакат-
хэр кыдегъэкыны.

Мы кыкылэтыкылорэ изданиехэу
экземплар мин 300 фэдиз кыда-
гъэкыгъэ ыки зэкыгъэ хэкум ирай-
онхэмэ афагъэхыгъэх: кыалэу
Москва и Сталинскэ избирательнэ

округы иизбирательхэмэ япредвы-
борнэ собрание товарищ И. В.
Сталиным речэу кышышыгъэр,
СССР-м и Конституцие ипроекты
ехыллагъэу товарищ Сталиным
докладэу кышышыгъэр, СССР-м и
Конституцие, „Хэдынхэмкэ По-
ложеннер“, 1945-рэ илээсым но-
ябрэм и 6-м товарищ Молотовым
докладэу кышышыгъэр, агитаторым
иблокнот ыки нэмыкыхэри.

АГИТКОЛЛЕКТИВЫМ ДЭГЪОУ ЮФ ЕШЭ

М. Сычев.

Мы участкэм члэт агитпунктым лесомехтехникумым икэлээгъя джэхэмрэ студентхэмрэ агитационно-массовэ Юфхэр щашлэ. Агитаторхэм темэ зэфэшхыафхэм яхылагъэу избирательхэм беседэ 99-рэ адашлыгъ. Агитпунктым ирукководителэу тов. Кисилевым агитаторхэм Юф зэрашлэщтым ехылагъэу семинархэр ешлх. Участкэм тлоу.

Дж. Тамбый.

Гьорекло МТС-м тракторхэр дэеу зэриггэцэклэжыггагьэм инэу изэрар кызыэрэклоггагьэм. МТС-м ирукондительхэм икьуклэ зэхашыкызэ, джы тракторхэмэ ягьэцэклэжыын шысэте-хыплэу зэхашэн фэягьэ. Ау ар мы МТС-м шыплэгьэрэп. Тракторхэмэ ягьэцэклэжыыны осэ икьу фашырэп. Тракторхэр графикэу афагьэуцугьэм ехьулэу гьэцэклэжыгьэ хьунымклэ амалэу ялэхэр агьэфедэхэрэп. МТС-м иремонтиэ цеххэмэ дэгьоу тракторхэр ашыб-гьэцэклэжыын плэаклышт, цеххэмэ зэнымыоу электросток агьоты, ахэмэ мастерхэр икьоу ачлэт. Ау мыш трудовой дисциплинэр дэе

Джаш фэдэу антигосударственна-
гьэхэу тракторхэмэ ягьэцэкIэ-
жынкIэ Иевлевым зэрихьа-
гьэхэм, джырэ благьэ ВКП(б)-м
ихэку комитеты ибюро тегушылагь
кIкIн ифэшъуашэм тетэу дэзе-
кIлагь.

Облзом иначальник.

Ответственный редактор
Х. У. ШЭРТАН.

МТС-м итракторнэ бригадэ пэ-
рытмэ ащыцуу тов. Нанэжыр
зибригадирым хэт трактористхэ-
мэ Ново-мышастовцэхэр кызэря-
джагъэм илэгъоклэу, тракторхэмэ

Бригадэм пшэрылгъуу зыфи-
шыжынтэр дэгъоу зэшлохыгъэ
зэрэхъуным фэбанэзэ, трактори 2
ыгъэцэкIажыгъах. Трактористхэ-
мэ тракторхэм ягъэцэкIажыны
ужы кырамыгъанэу прицепной
инвентархэри агъэхъазырых.

США-м забастовкэу щашы/хэрэр

Январьм и 3-м фэшъхьафрэ
предприятнхэу электропромыш-
ленностым илэхэу Нью-Йоркы дэт-
хэмэ ярабоч мин 17-мэ забастовкэ
кьалэтышт. Джащ фашы телефон-
нэ сетым ярабочхэмэ забастовкэ
кьалэтынкэ энэгугьо.

ПАРИЖ, декабрэм и 27. (ТАСС). Парижскэ радиом кызыртырэмклэ греческэ Национальнэ-освободительнэ фронтым (ЭАМ) ипашэхэр, ЭАМ ипредставительхэр правительствэм хэгъэхъэгъэнхэм Ыкнi всеобщэ амнистие ашыным иложунгхэмэ ачлэтхэу демонстрацие ашынымклэ изын кьаритынэу правительствэм елъэлугъэх. А зыклэ

дэлгүгэхэм иджэуапэу Грецием
министрэхэм ясоветы ипрэдсэд
гэлэу Софулисы, ащ фэдэ демон-
страцие ашһы мыхунэу кылуагь.
Амнистием илофклэ законыр, кы-
луагь Софулисы, зэрэхьоклы хууш-
тэп, правэхэм яфедэкли ыкли левэ-
хэм яфедэуи греческэ правитель-
ствэм зи хагъэхьаштэп.

Американскэ дзэхэу

ПАРИЖ, декабрэм и 27.
(ТАСС). Американскэ дээхүү Фран-
цием шылэхэмэ япчъагыгээ зэрэхүү-
рэм ИЮФКЛэ кыатыгыгээ соообщениер
американскэ информационнэ служ-
бэу Парижы шылэм кыыхуутыгыг
Ильэсклэ узызэклэбэжыклэ Фран-
цием итерриторие американскэ
солдатхуу итхэмэ япчъагыгээ мил-
лиони 2 хууштыгыгээ, 1946-рэ ильэ-
сым январым и 1-м ехууллэу кыи-
нэжыгыгээр мин 305-рэ (аш шыцэу
мини 150-рэ Соединеннэ Штатхэм
ашэжыынэу агъэхъазыры).

Маннергейм Стокгольмэ
кIуагъэ

ХЕЛЬСИНКИ, декабрэм и 27.
(ТАСС). Маннергейм непэ Сток-
гольмэ кӀуагъзу Хельсинкэ ирадио-
къеты, ащ икӀынышъ шэмбэт ма-
фэм Хельсинки къэкӀожьышт.